

Електронне наукове видання

ДВНЗ «Запорізький національний університет»

1/2014

ЮРИДИЧНИЙ
НАУКОВИЙ
ЕЛЕКТРОННИЙ
ЖУРНАЛ



WWW.LSEJ.ORG.UA

**Державний вищий навчальний заклад
«Запорізький національний університет»
Міністерства освіти і науки України**

**Електронне наукове видання
«Юридичний науковий
електронний журнал»**

№ 1, 2014

**Електронний журнал включений до переліку електронних фахових видань України
на підставі Наказу МОН України від 21 листопада 2013 року № 1609**

**Запорізький національний університет
Запоріжжя 2014**

Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове видання
юридичного факультету ДВНЗ «Запорізький національний університет»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Коломоєць Тетяна Олександрівна – доктор юридичних наук, професор

Заступник головного редактора:

Бондар Олександр Григорович – кандидат юридичних наук, доцент

Відповідальний секретар:

Віхляєв Михайло Юрійович – доктор юридичних наук

Члени редакційної колегії:

Дугинець Олександр Сергійович – доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація);
Биргеу Михайло Михайлович – доктор юридичних наук, професор (Республіка Молдова);
Севрюков Олександр Павлович – доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація);
Ібрагімов Соліджон Ібрагімович – доктор юридичних наук (Республіка Таджикистан);
Сильченко Микола Володимирович – доктор юридичних наук, професор (Республіка Білорусь);
Манн Томас – доктор юридичних наук, професор (Федеральна Республіка Німеччина);
Колпаков Валерій Костянтинівич – доктор юридичних наук, професор;
Кузьменко Оксана Володимирівна – доктор юридичних наук, професор;
Бевзенко Володимир Михайлович – доктор юридичних наук, професор;
Мельник Роман Сергійович – доктор юридичних наук, професор;
Миколенко Олександр Іванович – доктор юридичних наук, доцент;
Озерський Ігор Володимирович – доктор юридичних наук, доцент;
Приймаченко Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук, професор;
Лук'янець Дмитро Миколайович – доктор юридичних наук, доцент;
Берлач Анатолій Іванович – доктор юридичних наук, професор;
Калюжний Ростислав Андрійович – доктор юридичних наук, професор;
Шишка Роман Богданович – доктор юридичних наук, професор;
Дудоров Олександр Олексійович – доктор юридичних наук, професор;
Лукашевич Віталій Григорович – доктор юридичних наук, професор;
Батанов Олександр Васильович – доктор юридичних наук, професор;
Лютіков Павло Сергійович – доктор юридичних наук;
Бровченко Наталя Володимирівна – кандидат юридичних наук;
Ганзенко Олександр Олександрович – кандидат юридичних наук, доцент;
Макаренков Олексій Леонідович – кандидат юридичних наук;
Ткалич Максим Олегович – кандидат юридичних наук, доцент.

*Рекомендовано до опублікування вченою радою
ДВНЗ «Запорізький національний університет»,
протокол № 8 від 1 квітня 2014 р.*

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Ванчук І.Д. СПОСІБ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ	8
Грубінко А.В., Ярчук Н.М. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ У СИСТЕМІ СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА	11
Дрішлюк А.І. ПОНЯТТЯ ДЖЕРЕЛА ПРАВА ТА ЙОГО ФОРМИ.....	15
Заморська Л.І. НОРМАТИВНІСТЬ ТА НОРМА ПРАВА ЯК СОЦІАЛЬНІ ЦІННОСТІ	19
Кобан О.Г. ВЧЕННЯ Є. ЕРЛІХА ПРО ЖИВЕ ПРАВО: ВИТРЕБУВАНІСТЬ СЬОГОДЕННЯМ.....	22
Телькіненна Т.Е. ЯКІВ АБРАМОВ, МИКОЛА КАРИШЕВ, БОРИС ВЕСЕЛОВСЬКИЙ – ПЕРШІ ДОСЛІДНИКИ КЛОПОТАНЬ ЗЕМСЬКИХ ЗІБРАНЬ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ	24

РОЗДІЛ 2

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Дробуш І.В. КОНЦЕПЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА МУНІЦИПАЛЬНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ	28
Лукашенко А.А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІХОВНОЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ	32
Подорожна Т.С. ВПЛИВ КОНЦЕПЦІЇ ВЕРХОВЕНСТВА КОНСТИТУЦІЇ НА ТЕОРІЮ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В ДЕРЖАВІ	36

РОЗДІЛ 3

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС;
СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Логвінова М.В., Ганкевич О.М. ЮРИДИЧНА ЗАІНТЕРЕСОВАНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРАВА НА ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ПОЗОВУ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ЗАПИСУ ПРО ОСОБУ ЯК БАТЬКА (МАТЕРІ) З АКТОВОГО ЗАПИСУ ПРО НАРОДЖЕННЯ ДИТИНИ	39
Граніна І.В. ДО ПИТАННЯ ПРО ЮРИДИЧНУ ПРИРОДУ ІНСТИТУТУ ВИКОНАННЯ ЗАПОВІТУ	41
Мамаліга І.О. ВСТАНОВЛЕННЯ ЛАТИНСЬКОГО НОТАРІАТУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	46

РОЗДІЛ 4

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО;
ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Кронда О.Ю. ПРАВОВІ ОСНОВИ ЩОДО СТВОРЕННЯ ЕКСПЛУАТУЮЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (ОПЕРАТОРА) У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З РАДІОАКТИВНИМИ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ	49
--	----

РОЗДІЛ 5

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС;
ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Анпілогов О.В. МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОНЕАЛІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	52
Барікова А.А. БЕЗДОКУМЕНТАРНА ФОРМА ІСНУВАННЯ ЦІННИХ ПАПЕРІВ: АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД (НА ПРИКЛАДІ АКЦІЙ).....	55
Колеснікова М.В., Бершов І.О. ПРАВО НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОСОБИ	57
Бондаренко Д.С. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО» В СУЧАСНІЙ ПРАВОВІЙ ДОКТРИНІ ТА ЙОГО НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ	60
Войнолович С.Ю. ДЕТЕРМІНАНТИ ЕФЕКТИВНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ.....	64
Гаджиева Ш.Н. МІСЦЕ І РОЛЬ КОДЕКСУ В СИСТЕМІ ДЖЕРЕЛ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ.....	68
Клименко Л.М. СИСТЕМА АНТИМОНОПОЛЬНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ	71
Колесніченко В.В. ПРО СПЕЦІАЛЬНІ ТА ОСОБЛИВІ ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ФОРМ ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	75
Коробкін В.В. ПОНЯТТЯ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ В УКРАЇНІ	78
Крупко Я.М. ПРИНЦИПИ РОЗПОДІЛУ ВИДАТКІВ МІЖ ЛАНКАМИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ	81

Легеза Є.О. НАПРЯМИ ПРАВОВОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ФУТБОЛЬНИХ МАТЧІВ.....	85
Леонova О.В. ОБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН В СФЕРІ НАДРОКОРИСТУВАННЯ	87
Поляков С.Ю. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ ТА ДОКУМЕНТІВ ОБОРОННОГО ПЛАНУВАННЯ.....	90
Цільмак О.М. ВПЛИВ РЕПУТАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА ІМІДЖ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ	93
РОЗДІЛ 6	
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО	
Буткевич С.А. ЗАПОБІГАННЯ НАРКОМАНІ І ПРОТИДІЯ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ (ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ ТАДЖИКИСТАН)	96
Засць І.С. ВІКТИМОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ ЩОДО ЖУРНАЛІСТІВ В УКРАЇНІ	100
Кашкаров А.А. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧЕСКІЕ ПРЕДПОСЫЛКИ И ФАКТОРЫ ПРЕСТУПНОСТИ В ОРГАНАХ ПУБЛИЧНОЙ ВЛАСТИ	103
Назаренко Д.О. КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОСТИТУЦІЇ ЯК ФОНОВОГО ДЛІЯ ЗЛОЧИННОСТІ ЯВИЩА.....	108
Орлеан А.М. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНИ ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ЛЮДИНИ ВІД ЕКСПЛУАТАЦІЇ	112
Письменський Є.О. ДО ПИТАННЯ ПРО ПОКАРАННЯ, ВІД ЯКОГО ЗВІЛЬНЯЄТЬСЯ ОСОБА З ВИПРОБУВАННЯМ	115
Сердюк П.П. ПРЕСТУПНОСТЬ И НАРОДОНАСЕЛЕНИЕ	119
Чорний Р.Л. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ В ЗАКОНІ УКРАЇНИ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	124
РОЗДІЛ 7	
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	
Дараган В.В. СУЧАСНИЙ СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ ПРОБЛЕМ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ В СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	128
Жерж Н.А., Симоненко Т.В. ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ	132
Татарин Н.М. КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМОВІЛЬНОГО ЗАЙНЯТТЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ТА САМОВІЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА.....	135
Шевчук В.М. СЛІДЧА СИТУАЦІЯ: ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА, ВИДИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛІЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ	139
РОЗДІЛ 8	
СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА	
Озерський І.В. ПРО ПЕРСПЕКТИВИ УПРОВАДЖЕННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ ПРОФЕСІЙНОГО ТРЕНІНГУ – МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА В СУДІ	144
РОЗДІЛ 9	
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
Скрильник О.О. ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ	148
Чайковський Ю.В. ЛЕГІТИМАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ДОТРИМАННЯ ЙОГО НОРМ	151
РОЗДІЛ 10	
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА	
Вовк В.М. ПЛІННІЙ МОЛОДШИЙ ПРО СУЧАСНУ ЙОМУ ПРАВОВУ ДІЙСНІСТЬ.....	155
Дунас О.І. СУТНІСТЬ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ФЕНОМЕНА СВОБОДИ.....	157

CONTENTS

SECTION 1

THEORY AND HISTORY OF THE LAW AND THE STATE; HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL DOCTRINES

Vanchuk I.D. METHOD OF LEGAL REGULATION: SOME ASPECTS.....	8
Grubinko A.V., Yarchuk N.M. PROBLEMS AND PROSPECTS OF INPUT COURT OF JURORS IN THE SYSTEM OF JUSTICE OF UKRAINE: FOREIGN EXPERIENCE AND HOME PRACTICE.....	11
Drishlyuk A.I. CONCEPT OF SOURCE AND ITS FORMS.....	15
Zamorska L.I. NORMATIVEES AND RULE OF LAW AS A SOCIAL VALUES.....	19
Koban O.G. E. EHRLICH'S DOCTRINE OF LIVE LAW: NEEDS OF THE PRESENT.....	22
Telkinena T.E. YAKIV ABRAMOV, MUKOLA KARISHEV, BORIS VESELOVSKI – THE FIRST RESEARCHERS OF SOLICITORS OF LOCAL COLLECTIONS IN THE RUSSIAN EMPIRE.....	25

SECTION 2

CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW

Drobush I.V. CONCEPT OF LOCAL GOVERNMENT AND MUNICIPAL REFORM IN UKRAINE: THEORY AND PRACTICE.....	28
Lukashenko A.A. ORGANIZATIONAL AND LEGAL SUPPORT OF EDUCATOR WORK IS IN ORGANS OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE.....	32
Podorozhnaya T.S. INFLUENCE OF THE CONCEPT OF THE RULE OF THE CONSTITUTION ON THE THEORY OF CONSTITUTIONALISM AS A PREREQUISITE FOR THE RULE OF LAW IN THE STATE.....	36

SECTION 3

CIVIL LAW AND CIVIL PROCESS; FAMILY LAW; INTERNATIONAL PRIVATE LAW

Logvinova M.V., Gankevich O.M. LEGAL INTEREST AS A PRECONDITION FOR THE RIGHT TO SUE TO DELETE THE RECORD OF THE PERSON AS THE FATHER (MOTHER) OF THE RECORD OF BIRTH.....	39
Granina I.V. TO THE QUESTION ABOUT LEGAL NATURE OF INSTITUTE OF EXECUTION OF TESTAMENT.....	42
Mamalyga I.A. THE ESTABLISHMENT OF LATIN NOTARY IN UKRAINE: THE PROBLEMS AND THE WAYS OF SOLVING THEM.....	46

SECTION 4

LAND LAW; AGRARIAN LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURE RESOURCES LAW

Kronda O.Y. FUNDAMENTAL LEGAL PRINCIPLES OF CREATING THE OPERATING ORGANIZATION (OPERATOR) IN THE SPHERE OF DEALING WITH RADIOACTIVE WASTE IN UKRAINE.....	49
--	----

SECTION 5

ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS; FINANCIAL LAW; INFORMATION LAW

Anpilogov O.V. LOCAL STATE ADMINISTRATIONS AS SUBJECTS OF STATE CONTROL: LAW IMPLEMENTATION PROBLEMS AND THEIR SOLUTIONS.....	52
Barikova A.A. THE NON-DOCUMENTARY FORM OF SECURITIES: THE AXIOLOGICAL APPROACH (ON THE EXAMPLE OF THE SHARES).....	55
Kolesnikova M.V., Bershov I.O. THE RIGHT TO ACCESS TO INFORMATION AS PART OF THE LEGAL STATUS.....	57
Bondarenko D.S. CONCEPT DEFINITION «PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP» IN CONTEMPORARY LEGAL DOCTRINE AND ITS ASSIGNMENT TO LAWS OF UKRAINE.....	61
Voinolovych S.Yu. DETERMINANTS OF ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS EFFECTIVENESS OF UKRAINE.....	64
Gadzhieva Sh.N. PLACE AND ROLE IN THE SOURCE CODE OF ADMINISTRATIVE LAW OF UKRAINE.....	68
Klimenko L.N. THE SYSTEM OF ANTITRUST AUTHORITIES OF UKRAINE.....	71
Colesnichenko V.V. ABOUT THE SPECIAL AND PARTICULAR PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE-PROCEDURAL FORMS OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS PROTECTION.....	75
Korobkin V.V. DEFINITION OF TERM «MECHANISM ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF ENERGY SUPPLY IN UKRAINE».....	78
Krupko I.M. THE PRINCIPLES OF THE ALLOCATION OF EXPENDITURE BETWEEN T HE LINKS OF THE BUDGET SYSTEM.....	82

Legeza E.A. DIRECTIONS OF LEGAL IMPROVEMENT IN RELATION TO RESPONSIBILITY FOR FEASANCE OF ADMINISTRATIVE OFFENCES DURING LEADTHROUGH OF SOCCER MATCHES.....	85
Leonova O.V. OBJECTS OF ADMINISTRATIVE-LEGAL RELATIONS IN THE FIELD OF SUBSURFACE RESOURCES MANAGEMENT.....	87
Polyakov S.U. THE COMMON CHARACTERISTIC OF TYPES AND DOCUMENTS OF DEFENCE PLANNING.....	91
Tsilmak O.N. THE IMPACT OF REPUTATIONAL RISKS FOR THE IMAGE OF THE INTERNAL AFFAIRS BODIES.....	93
SECTION 6	
CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL LAW	
Butkevych S.A. PREVENTION OF ADDICTION AND COUNTERACTION TO DRUG-RELATED CRIMES (EXPERIENCE OF THE REPUBLIC OF TAJKISTAN).....	96
Zaets I.S. VICTIMIZATION ASPECTS CRIMES AGAINST JOURNALISTS IN UKRAINE.....	100
Kashkarov A.A. SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL PREREQUISITES AND CRIME FACTORS IN BODIES OF THE PUBLIC POWER.....	103
Nazarenko D.O. CRIMINOLOGICAL ANALYSIS OF PROSTITUTION AS A BACKGROUND PHENOMENON FOR THE CRIME.....	108
Orlean A.M. INTERNATIONAL LEGAL OBLIGATIONS OF UKRAINE ON CRIMINAL LEGAL PROTECTION FROM HUMAN'S EXPLOITATION.....	112
Pismensky E.A. ON THE ISSUE OF PUNISHMENT WHICH AN INDIVIDUAL IS DISCHARGED FROM ON PROBATION.....	115
Serdiuk P.P. THE CRIME AND POPULATION.....	119
Chorniy R.L. PROBLEMS OF DEFINITION OF THE NOTION OF A POLITICAL PARTY'S LEADER PUBLIC ACTIVITY IN THE LAW OF UKRAINE ON CRIMINAL RESPONSIBILITY.....	124
SECTION 7	
CRIMINAL PROCESS AND FORENSIC SCIENCE; FORENSIC EXAMINATION; OPERATIVELY-SEARCH ACTIVITY	
Daragan V.V. CURRENT STATE OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT PROBLEMS COUNTERACTION TO CRIMES IN PUBLIC PROCUREMENT.....	128
Zherzh N.A., Symonenko T.V. PROBLEMS IN THE INVESTIGATION OF CRIMES ENSURE PUBLIC ORDER.....	132
Tataryn N.M. CRIMINALISTIC CHARACTERISTIC OF AN UNAUTHORIZED OCCUPATION OF A LAND PLOT AND UNAUTHORIZED CONSTRUCTION.....	135
Shevchuk V.M. INVESTGATIVE SITUATION: CONCEPTS, STRUCTURE, TYPES AND THEIR IMPORTANCE FOR the OPTIMIZATION of CRIME INVESTIGATION.....	140
SECTION 8	
JUDICATURE; PUBLIC PROSECUTION AND ADVOCACY	
Ozersky I.V. ABOUT FUTURE IMPLEMENTATION PROFESSIONAL TRAINING MODELING PROCEDURE OF THE PROSECUTOR IN COURT IN NATIONAL PROSECUTION ACADEMY OF UKRAINE.....	144
SECTION 9	
INTERNATIONAL LAW	
Skrylnyk O.O. FEATURES OF RESPONSIBILITY IN MODERN INTERNATIONAL LAW.....	148
Chaykovskyy Yu.V. LEGITIMATION OF INTERNATIONAL LAW AS A PREREQUISITE FOR OBSERVANCE OF ITS RULES.....	151
SECTION 10	
PHILOSOPHY OF LAW	
Vovk V.N. PLINY THE YOUNGER ABOUT THE CONTEMPORARY LEGAL REALITY.....	155
Dunas. O.I. THE ESSENCE OF THE SYSTEM APPROACH IN THE RESEARCH OF THE PHENOMENON OF FREEDOM.....	157

РОЗДІЛ 3

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

УДК 347.632.1

ЮРИДИЧНА ЗАІНТЕРЕСОВАНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРАВА НА ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ПОЗОВУ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ЗАПИСУ ПРО ОСОБУ ЯК БАТЬКА (МАТЕРІ) З АКТОВОГО ЗАПИСУ ПРО НАРОДЖЕННЯ ДИТИНИ

Логвінова М.В.,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри судочинства

Ганкевич О.М.,
здобувач, викладач кафедри судочинства

Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Стаття присвячена теоретико-правовому дослідженню кола осіб, які мають право пред'являти позов про виключення запису про особу як батька (матері) з актового запису про народження дитини. У дослідженні автором запропоновано доповнити СК України статтею 1381 і наділити правом на пред'явлення позову дитину, яка досягла чотирнадцяти років, опікуна (піклувальника) дитини, опікуна батька, визнаного недієздатним.

Ключові слова: позов про виключення запису про особу як батька (матері) з актового запису про народження дитини, пред'явлення позову, опікун (піклувальник) дитини, опікун батька, визнаного недієздатним.

Логвінова М.В., Ганкевич О.М. / ЮРИДИЧЕСКАЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННОСТЬ КАК ПРЕДПОСЫЛКА ПРАВА НА ПРЕДЪЯВЛЕНИЕ ИСКА ОБ ИСКЛЮЧЕНИИ ЗАПИСИ О ЛИЦЕ КАК ОТЦА (МАТЕРИ) ИЗ АКТОВОЙ ЗАПИСИ О РОЖДЕНИИ РЕБЕНКА / Юридический институт Прикарпатского национального университета имени Василя Стефаника, Украина

Статья посвящена теоретико-правовому исследованию круга лиц, имеющих право предъявлять иск об исключении записи о лице как отца (матери) из актовой записи о рождении ребенка. В исследовании автором предложено дополнить СК Украины статьей 1381 и наделить правом на предъявление иска ребенка, достигшего четырнадцати лет, опекуна (попечителя) ребенка, опекуна родителя, признанного недееспособным.

Ключевые слова: иск об исключении записи о лице как отца (матери) из актовой записи о рождении ребенка, предъявление иска, опекун (попечитель) ребенка, опекун родителя, признанного недееспособным.

Logvinova M.V., Gankevich O.M. / LEGAL INTEREST AS A PRECONDITION FOR THE RIGHT TO SUE TO DELETE THE RECORD OF THE PERSON AS THE FATHER (MOTHER) OF THE RECORD OF BIRTH / Judicial institute of Prikarpatyky national university name Vasyly Stefanika, Ukraine

Legal interest as a prerequisite for the right to sue to exclude entry of a person as a parent (mother) of the birth record of the child under Art. 3 CPC of Ukraine.

The main purpose of the article is to determine on the basis of theoretical analysis and taking into account the law enforcement circle of persons entitled to sue to exclude records about a person as the father (mother) of the child of the birth record of the child.

Stipulating the legal personal interest as pre-condition of right on putting an action about the exception of record about a person as father (mothers) from an act record about birth of child, consider a necessity to extend the circle of persons and to them to take: child, which attained majority, guardian, trustee of child, guardian of father, acknowledged incompetent. In connection with vkladanim, offer SK of Ukraine to complement the article 1381 of SK of Ukraine of the following maintenance: « Article 1381. Other persons which have a right to appeal with a lawsuit in a court about the exception of record about a father (mother) from an act record about birth of child. Right on an address to the court with a lawsuit about the exception of record about a father (mother) from an act record about birth of child have child which attained fourteen years, guardian (trustee) of child, guardian of father, acknowledged incompetent».

Key words: action to withdraw the person as a parent (mother) of the record of birth, a claim, the trustee (Trustee) of the child, the guardian of his father declared incompetent, record about birth of child, plaintiff, defendant, court, legal representative.

Юридична заінтересованість як передумова права на пред'явлення позову про виключення запису про особу як батька (матері) з актового запису про народження дитини передбачена ст. 3 ЦПК України.

При цьому в науковій літературі осіб, які можуть звертатися до суду з вимогою про виключення запису про них як батька (матері) з актового запису про народження дитини, умовно поділяють на осіб, які оспорюють «своє батьківство (материнство)» та осіб, які оспорюють «чуже батьківство (материнство)».

Інших осіб, які можуть виступати позивачами у справах про виключення запису про особу як батька (матері) з актового запису про народження дитини, СК України не передбачає. Проте чи не порушує таке вузьке коло осіб,

які можуть бути позивачами в цій категорії справ, права інших осіб на судовий захист своїх сімейних (особистих) інтересів? Адже захисту у цих справах можуть потребувати інтереси дитини, яка має право знати своїх генетичних батьків, інтереси того з батьків, хто визнаний судом недієздатним у зв'язку з чим особа не може самостійно захищати свої порушені права. До того ж, відповідно до ч. 1 ст. 3 ЦПК України до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів має право звернутися кожна особа.

Дослідженню питання оспорювання батьківства, материнства була приділена значна увага. Серед наукових досліджень, які безпосередньо стосуються даної проблематики, варто виокремити праці М.В. Антокольської,

С. Ю. Гаврилової, Л.В. Красицької, Н.М. Кострової, І.М. Кузнецової, З.В. Ромовської, С.Я. Фурси, Ю.С. Червоного.

Але, незважаючи на чисельність наукових праць з визначеної тематики, належної уваги не було приділено колу осіб, які мають право на пред'явлення позову про виключення запису про особу як батька дитини з актового запису про народження дитини не було.

Метою статті є визначення на основі теоретичного аналізу та з урахуванням правозастосовної практики кола осіб, які мають право пред'явлення позову про виключення запису про особу як батька (матері) дитини з актового запису про народження дитини.

Право оспорити «своє батьківство» надано трьом категоріям чоловіків: 1) тому, хто перебував з матір'ю дитини у шлюбі на момент зачаття чи народження дитини (ст. 122 СК України); 2) тому, хто перебував у попередньому шлюбі з матір'ю дитини, яка народилась після реєстрації шлюбу матері з іншою особою (повторного шлюбу) (ст. 124 СК України); 3) тому, хто не перебував з матір'ю дитини у шлюбі, але добровільно визнав своє батьківство (ст. 126 СК України). [1, с. 274-275]

Право оспорити «своє материнство» належить жінці, яка записана матір'ю дитини (ч. 1 ст. 139 СК України).

Відповідно право оспорити «чуже батьківство» у СК України надано таким особам: 1) спадкоємцям того, хто записаний батьком дитини, якщо він до народження дитини подав нотаріусові заяву про невизнання свого батьківства (ч. 1 ст. 137 СК України); 2) дружині, батькам, дітям того, хто записаний батьком дитини, якщо на момент смерті він не знав про такий запис (ч. 3 ст. 137 СК України); 3) матері дитини (ст. 138 СК України).

В цьому контексті доцільно зауважити, що нормативно з позицій ст. 129, ч. 2 ст. 139 СК України оспорити «чуже батьківство, материнство» можуть особи, які вважають себе біологічними батьком, матір'ю дитини, пред'являючи до чоловіка жінки, який записаний батьком дитини (до жінки, яка записана матір'ю дитини) позов про визнання свого батьківства (материнства). Керуючись абз. 3 п. 6 постанови Пленуму ВС України № 3 від 15.05.2006 року «Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів», яка скеровує судову практику на одночасний розгляд вимог про визнання батьківства з вимогами про виключення відомостей про особу, яка записана батьком дитини, як батька з актового запису про народження дитини, можна стверджувати, що позов про визнання батьківства (материнства) провокує ні що інше як розгляд в суді питання про оспорювання батьківства (материнства) тієї особи, яка офіційно записана батьком (матір'ю) дитини.

СК України не передбачає інших осіб, які можуть виступати позивачами у справах про виключення запису про особу як батька (матері) з актового запису про народження дитини. Ми вважаємо, що таке вузьке коло осіб, які можуть бути позивачами в цій категорії справ, порушує права інших осіб на судовий захист своїх сімейних (особистих) інтересів.

В порівнянні з сімейним законодавством країн ближнього зарубіжжя таке вузьке коло осіб, які можуть бути позивачами у справах про виключення запису про особу як батька (матері) з актового запису про народження дитини, закріплене в національному законодавстві, є невірним.

Так, згідно з ст. 58 Кодексу Республіки Білорусь про шлюб та сім'ю запис про батьків має право оспорити в судовому порядку: особа, зазначена в записі акта про народження в якості батька чи матері дитини; особа, яка потребує визнання його батьком дитини у випадку, якщо в записі акта про народження в цій якості вказано іншу особу; опікун, піклувальник дитини або дитина, яка досягла повноліття [2].

Частина 1 ст. 49 Сімейного кодексу Республіки Молдови передбачає, що батьківство (материнство) може бути оспорене лише у судовому порядку особами, записаними у відповідних документах як батько або матір дитини, особами, які є біологічними батьком чи матір'ю, дитиною після досягнення нею повноліття, опікуном (піклувальником) дитини або опікуном одного з батьків, визнаного недієздатним [3]. В ч. 1 ст. 51 Кодексу Республіки Казахстан «Про шлюб (подружжя) та сім'ю» право на звернення до суду з позовом про оспорювання запису батьків в книзі записів актів про народження закріплено за особами, записаними як батько або матір дитини, особами, які фактично є батьком чи матір'ю дитини, самою дитиною після досягнення нею повноліття, опікуном чи піклувальником дитини, опікуном батька, визнаного судом недієздатним [4]. Сімейний кодекс Туркменістану в ч. 3 ст. 74 передбачає: особа, записана як батько (матір) дитини або особа, яка є фактичним батьком (матір'ю) дитини, сама дитина по досягненню віку вісімнадцяти років, опікун (піклувальник) дитини у разі смерті матері (батька) або позбавлення її (його) батьківських прав, піклувальник батька, визнаного судом недієздатним, особа, на утриманні якої перебуває дитина, чоловік (колишній чоловік) матері дитини, має право оспорити зроблений запис в судовому порядку [5].

Законодавство європейських країн також стоїть на позиціях розширеного кола осіб, які наділені правом звернення до суду з позовом про оспорювання батьківства.

Так, відповідно до законодавства Італії позов про оспорювання батьківства може подати чоловік матері дитини, матір і дитина, яка досягла повноліття.

У Польщі позов про заперечення батьківства має право пред'явити чоловік матері, позов про заперечення батьківства чоловіка – жінка, позов про заперечення батьківства чоловіка своєї матері – дитина, яка досягла повноліття, позов про оспорювання батьківства – прокурор.

Сімейне законодавство Сербії передбачає за можливе звернення до суду з позовом про оспорювання батьківства чоловіка матері, матері дитини, дитини, яка досягла 25-річного віку. При цьому, якщо дитина молодше 16 років або визнана недієздатною, то позовну заяву від її імені може подати її матір або опікун – у випадку смерті матері, позбавлення її батьківських прав або якщо її місцеперебування невідоме (ст. 104 Закону про шлюб та сімейні відносини). До речі, сербське законодавство досить чітко регулює питання оспорювання материнства. Жінка, яка записана матір'ю дитини, народженої в шлюбі, може оспорити своє материнство, якщо не вважає себе матір'ю цієї дитини. Позов про оспорювання материнства має право подати дитина до досягнення нею 25 років. Від імені неповнолітньої дитини позовну заяву подає опікун з дозволу органу опіки та піклування.

В Чехії відповідно до Закону про сім'ю оспорити батьківство може чоловік жінки, яка народила дитину. Якщо чоловік визнаний недієздатним до спливу строку оспорювання батьківства позовну заяву до суду може подати його опікун впродовж 6 місяців з дня, коли опікуну стало відомо про народження дитини. Матір дитини також має право впродовж 6 місяців з дня народження дитини оспорити батьківство свого чоловіка або особи, батьківство якої було встановлено спільною заявою батьків. До речі, останній також наділений правом на оспорювання свого батьківства [6, с. 195; 197-198; 200-201; 205-206].

Як вбачається з порівняльного аналізу законодавства іноземних держав, правом на пред'явлення позову наділено значно більше осіб, ніж це передбачено в національному законі. До речі, розробник СК України проф. З. В. Ромовська в коментарі до ст. 137 кодексу допускає ситуацію пред'явлення позову про виключення запису про особу як батька дитини з актового запису про народження дитини опікуном чоловіка, якщо в момент запису батьком дитини він був визнаний судом недієздатним [1, с. 278].

Вищенаведене дозволяє нам запропонувати законодавцю розширити коло осіб, які будуть наділені правом на звернення до суду з вимогою про виключення запису про них як батька (матері) з актового запису про народження дитини. До таких осіб ми вважаємо за необхідне віднести:

1) дитину, яка досягла 14 років. Нашу позицію ми обґрунтовуємо в першу чергу положеннями ч. 1 ст. 7 Конвенції про права дитини (дитина має право знати своїх батьків) та ч. 1 ст. 18, ч. 4 ст. 152 СК України. Опоненти такого кардинального підходу можуть зауважити нам, що в цій категорії справ інтереси дитини захищають її законні представники. Проте постає питання, а хто власне кажучи в цих справах захищає інтереси дитини та виступає її законним представником? Особа, яка записана батьком дитини, але такою насправді не є, шляхом пред'явлення позову про виключення запису про нього як батька з актового запису про народження дитини переслідує виключно свої особисті інтереси – одержати судові рішення, яке підтверджує відсутність в нього батьківських зобов'язань щодо чужої дитини. Можна стверджувати, що відповідно до ст. 138 СК України в інтересах дитини діє матір. Хоча в цьому контексті доцільно зауважити, що матір з врахуванням певних життєвих обставин або й навіть своїх особистих інтересів має право, але не зобов'язана пред'являти відповідний позов. Зрештою, може трапитися так, що матір, розкривши неповнолітній дитині правду про її походження, помирає. З особою, яка записана батьком дитини, відносини у дитини не складаються з об'єктивних причин. Хто в такому випадку, як не сама дитина, захистить особисті немайнові та майнові права, які виникають між кровними батьками та дітьми?

2) опікуна, піклувальника дитини. Ця пропозиція також може зазнати критики з огляду на те, що опікун, піклувальник є законним представником дитини (ст. 39 ЦПК України), і дублювати норму про право цих осіб на звер-

нення до суду в інтересах дитини у СК України нема потреби. Але СК України містить норми, в яких незважаючи на загальне розуміння відносин законного представництва, чітко визначено право опікуна, піклувальника на їх звернення до суду в інтересах дитини в конкретних справах. Так, ст. 42 СК України передбачає право на звернення до суду з позовом про визнання шлюбу недійсним опікуна, піклувальника дитини; ст. 128 СК України дозволяє опікуну, піклувальнику дитини пред'явити позов про визнання батьківства; ст. 165 СК України передбачає право опікуна, піклувальника порушити в суді питання про позбавлення батьківських прав тощо. З врахуванням зазначеного, вважаємо за доцільне закріпити в СК України право опікуна, піклувальника дитини на пред'явлення позову про виключення запису про батька (матір) з актового запису про народження дитини;

3) опікуна батька, визнаного недієздатним (за аналогією з ст. 42, ч. 5 ст. 110 СК України).

Обумовлюючи юридичну заінтересованість як передумову права на пред'явлення позову про виключення запису про особу як батька (матері) з актового запису про народження дитини, вважаємо за необхідне розширити коло осіб і до них віднести: дитину, яка досягла повноліття, опікуна, піклувальника дитини, опікуна батька, визнаного недієздатним.

У зв'язку із викладеним, пропонуємо СК України доповнити статтею 1381 СК України наступного змісту:

«Стаття 1381. Інші особи, які мають право звернутися з позовом до суду про виключення запису про батька (матір) з актового запису про народження дитини

1. Право на звернення до суду з позовом про виключення запису про батька (матір) з актового запису про народження дитини мають дитина, яка досягла чотирнадцяти років, опікун (піклувальник) дитини, опікун батька, визнаного недієздатним».

ЛІТЕРАТУРА

1. Ромовська З. В. Семейный кодекс Украины : Научно-практический комментарий / Зорислава Ромовська. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 532 с.
2. Кодекс Республики Беларусь о браке и семье от 09 июля 1999 года № 278-З [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pravo.by/world_of_law/text.asp?RN=НК9900278#&Article=58
3. Семейный кодекс Республики Молдовы от 26 октября 2000 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lex.justice.md/ru/286119/>
4. Кодекс Республики Казахстан «О браке (супружестве) и семье» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31102748#pos=735;67
5. Семейный кодекс Туркменистана [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://infoabad.com/zakonodatelstvo-turkmenistana/semeynyi-kodeks-turkmenistana.html>
6. Семейное право Российской Федерации и иностранных государств: основные институты / Под ред. В. В.Залесского. – М., 2005. – 310 с.

УДК 347.676

ДО ПИТАННЯ ПРО ЮРИДИЧНУ ПРИРОДУ ІНСТИТУТУ ВИКОНАННЯ ЗАПОВІТУ

Граніна І.В.,

здобувач кафедри цивільного права

Національний університет «Одеська юридична академія»

Наукова стаття присвячена встановленню юридичної природи інституту виконання заповіту за цивільним законодавством України. Проведено аналіз досліджень проблематики, що були виконані в різні періоди розвитку законодавства про виконання заповіту. Досліджені основні підходи (теорії) щодо визначення юридичної природи виконання заповіту. На підставі аналізу чинного законодавства України запропонована авторська позиція щодо природи виконання заповіту.

Ключові слова: спадкування, заповіт, спадкодавець, заповідач, спадкоємці, виконавець заповіту.

Граніна И.В. / К ВОПРОСУ О ЮРИДИЧЕСКОЙ ПРИРОДЕ ИНСТИТУТА ИСПОЛНЕНИЯ ЗАВЕЩАНИЯ / Национальный университет «Одесская юридическая академия», Украина

Научная статья посвящена установлению юридической природы института исполнения завещания по гражданскому законодательству Украины. Проведен анализ исследований проблематики, выполненных в различные периоды развития законодательства об испол-